



IN-PLAN

Integrated energy, climate and spatial planning

Planificare Urbană Integrată

Florin Andronescu, Director ALEA

23.07.2024 – Gheorgheni



Co-funded by the European Union under project ID101076428. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

Agenția Locală a Energiei Alba – ALEA

Înființată în 2008 (IEE) cu scopul de a contribui decisiv la dezvoltarea durabilă a județului Alba prin îmbunătățirea eficienței energetice, a managementului energetic și a utilizării energiei din surse regenerabile în județul Alba.

OBIECTIVE:

- Crearea și promovarea unei strategii energetice durabile a județului Alba;
- Promovarea proiectelor de eficiență energetică și SRE la nivel local și regional;
- Furnizarea de sprijin pentru autoritățile publice în elaborarea și implementarea instrumentelor de planificare în domeniul dezvoltării energetice durabile
- Furnizarea de sprijin pentru afacerile locale în tranziția către energia durabilă, educație, conștientizarea publicului și diseminarea informațiilor privind utilizarea eficientă a energiei și a energiei regenerabile, schimb de bune practici și transfer de competențe prin participarea la rețele naționale și europene

REALIZĂRI IMPORTANTE:

- Elaborarea Masterplanului Energetic al Județului Alba (Strategia Energetică al Județului Alba)
- Furnizarea de asistență tehnică de specialitate pentru realizare PAEDC pentru peste 25 APL
- Elaborarea primelor planuri de acțiune pentru e-mobilitate (4 APL din România)
- Elaborarea planurilor de acțiune de adaptare și atenuare a schimbărilor climatice pentru 2 APL și furnizarea de asistență tehnică de specialitate pentru 3 APL
- Elaborarea Planului de Acțiune Bioenergie al Regiunii pentru Dezvoltare Centru
- Coordonarea în armonizarea PMUD și PAEDC pentru 5 municipalități
- Înființarea și operarea primului (și singurului până în prezent) observator energetic regional din România - ANERGO

15 Proiecte EU în care ALEA și-a asumat rolul de **partener național**



Convenția Primarilor privind Clima și Energia



Cea mai largă inițiativă europeană a autorităților locale (în prezent peste 10.000 de semnatori, cu mai mult de 320 mil. de locuitori) din toată Europa, pentru reducerea poluării (în termenii cantității de emisii de CO₂ datorate consumului/producerii de energie) pe teritoriul fiecărei AL semnatară cu 40% până în 2030; până în 2050 ținta este obținerea neutralității față de emisiile de CO₂.

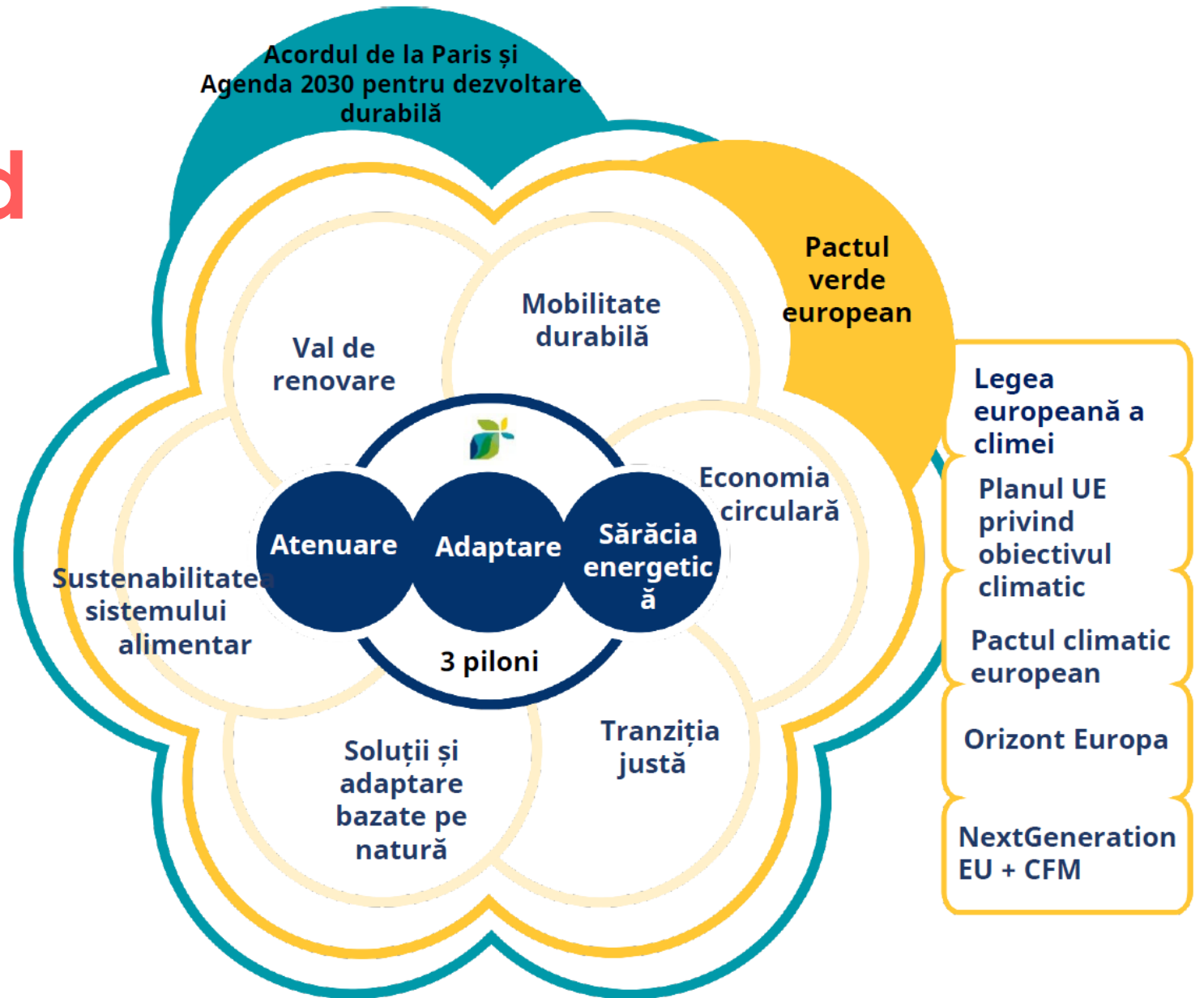
eu-mayors.ec.europa.eu

- Dezvoltarea continuă a viziunii și politicilor locale în domeniul energiei durabile apoi în domeniul adaptării la schimbările climatice
- Standardizarea colectării datelor energetice în sectoarele municipale
- Evidențierea măsurilor reprezentative în domeniul energiei durabile de la nivel local
- Armonizarea procesului PAED/PAEDC cu alte instrumente strategice de planificare locală
- Accesarea programelor de finanțare pentru EE/decarbonizare

Convenția Primarilor privind Clima și Energia Context



Convenția primarilor
privind Clima și Energia



Beneficiile semnatarilor Convenției Primarilor

- Municipality semnatare beneficiază de un sistem verificat la nivel european de planificare energetică durabilă și de adaptare la schimbările climatice
- Prin implementarea acestor planuri (PAEDC) autoritățile locale își reduc consumurile energetice cu un impact direct asupra emisiilor de gaze cu efect de seră, crescând totodată competitivitatea tuturor activităților municipale
- Sunt utilizate într-un mod durabil resursele locale de energie regenerabilă
- Dezvoltarea și implementarea PAEDC duce și la crearea unor locuri de muncă "verzi" la nivel local și aduce soluții la problematica socială a fenomenului de "sărăcie energetică" – în creștere evidentă în România
- Prin elaborarea PAEDC, pentru implementarea acțiunilor acestuia, municipalitatea poate avea acces direct la surse de finanțare europeană (inclusiv din PNRR), dar și din fonduri elvețiene și norvegiene.
- Semnatarele CoM beneficiază de susținerea oficială a Comisiei Europene, aceasta oferind vizibilitate, promovare și sprijin municipalităților implicate



ALEA în Convenția Primarilor



- ALEA este începând cu anul **2014** Agenție de Energie Suporter al semnatarilor Convenției Primarilor (CoM).
- În prezent ALEA susține tehnic peste 15 autorități locale din România în demersurile acestora de a-și realiza Planurile de Acțiune pentru Energie durabilă și Climă sau a rapoartelor de monitorizare, inclusiv prin platforma **Observatorului Energetic ANERGO** înființat în cadrul ALEA în 2015.
- Printre autoritățile locale sprijinite de ALEA amintim: **Mun. Alba Iulia, Mun. Târgu Mureș, Mun. Sebeș, Orașul Zlatna și Mun. Botoșani**. Lista completă de municipalități sprijinite de ALEA este disponibilă pe site-ul Convenției Primarilor: <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/supporter/11376>
- Succesul realizării obiectivelor Convenției de către semnatarii sprijiniți de ALEA depinde în mare măsură de capacitatea de colectare a datelor energetice pe sectoare de consum, la nivel local.
- ALEA colaborează strâns în susținerea semnatarelor CoM din Regiunea de Dezvoltare Centru cu CJ Alba și ADR Centru, singurele instituții care și-au asumat rolul de Coordonator Teritorial al Convenției Primarilor din România.



IN-PLAN - Date generale

Proiect co-finanțat prin Programul LIFE al Uniunii Europene pentru Tranziția la Energie Curată

Perioada de implementare: octombrie 2022 – martie 2026

Coordonator: Agenția Regională de Energie din Nord-Vestul Croației

Parteneri Regionali

- **EKV:** Agenția Regională de Energie - Innovatum Progress AB (EKV) (Suedia);
- **AREA:** Consorțiul pentru cercetare științifică și tehnologică din Trieste (Italia),
- **TEA:** Agenția Regională de Energie din Tipperary (Irlanda);
- **ALEA:** Agenția Locală a Energiei Alba (Romania),

Parteneri tehnici cu expertiză specifică

- **IEECP:** Institutul European pentru Politica Energetică și Climatică (Olanda);
- **UIV:** Compania Urban Innovation Vienna;
- **TUS:** Universitatea Tehnologică din Shannon: Midlands Midwest (Irlanda),
- **FEDARENE:** Federația Europeană a Agențiilor și Regiunilor pentru Energie și Mediu



**Integrated energy,
climate and spatial
planning**

Abordare

Rolul Guvernelor Locale și Regionale în Lupta împotriva Schimbărilor Climatice în UE. Guvernele locale și regionale joacă un rol vital deoarece:

- Sunt responsabile pentru implementarea și/sau aplicarea legislației naționale și europene în practică.
- Controlează dezvoltarea teritoriilor lor.

Provocări în Implementarea Tranziției Energetice. Există dificultăți din cauza:

- Lipsei de obiective și stimulente obligatorii.
- Lipsei unei abordări sistemice, integrate și coerente în planificarea energetică și climatică.

Planificarea spațială vine ca o soluție la aceste probleme: se referă la metodele utilizate în principal de sectorul public pentru a influența distribuția viitoare a oamenilor și activităților în spații de diferite dimensiuni. Aceste planuri legal obligatorii sunt realizate cu scopul de a crea o organizare teritorială mai rațională a utilizărilor terenurilor și a legăturilor dintre ele, pentru a echilibra cererile de dezvoltare cu nevoia de a proteja mediul, a crește reziliența și a atinge obiectivele sociale și economice.

IN-PLAN va facilita tranziția energetică prin împuternicirea autorităților locale și regionale și implementarea politicilor lor energetice și climatice prin planificarea spațială.

IN-PLAN va promova rolul planificării spațiale și guvernancei teritoriale a autorităților publice pentru a contribui la obiectivele comune ale UE și pentru a lucra mai eficient cu instrumentele și procedurile de planificare existente, în special cele legate de investiții economice, energie și transport.

OBIECTIVE PRINCIPALE

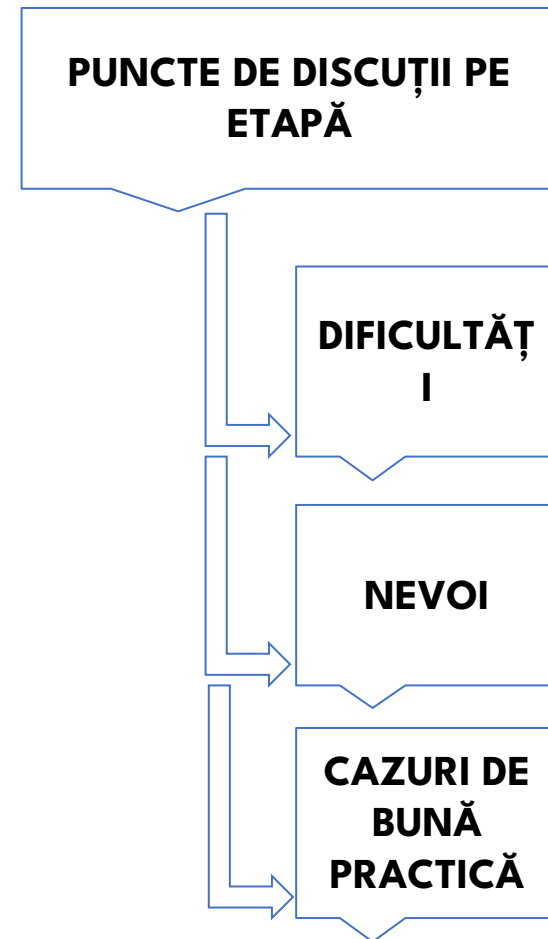
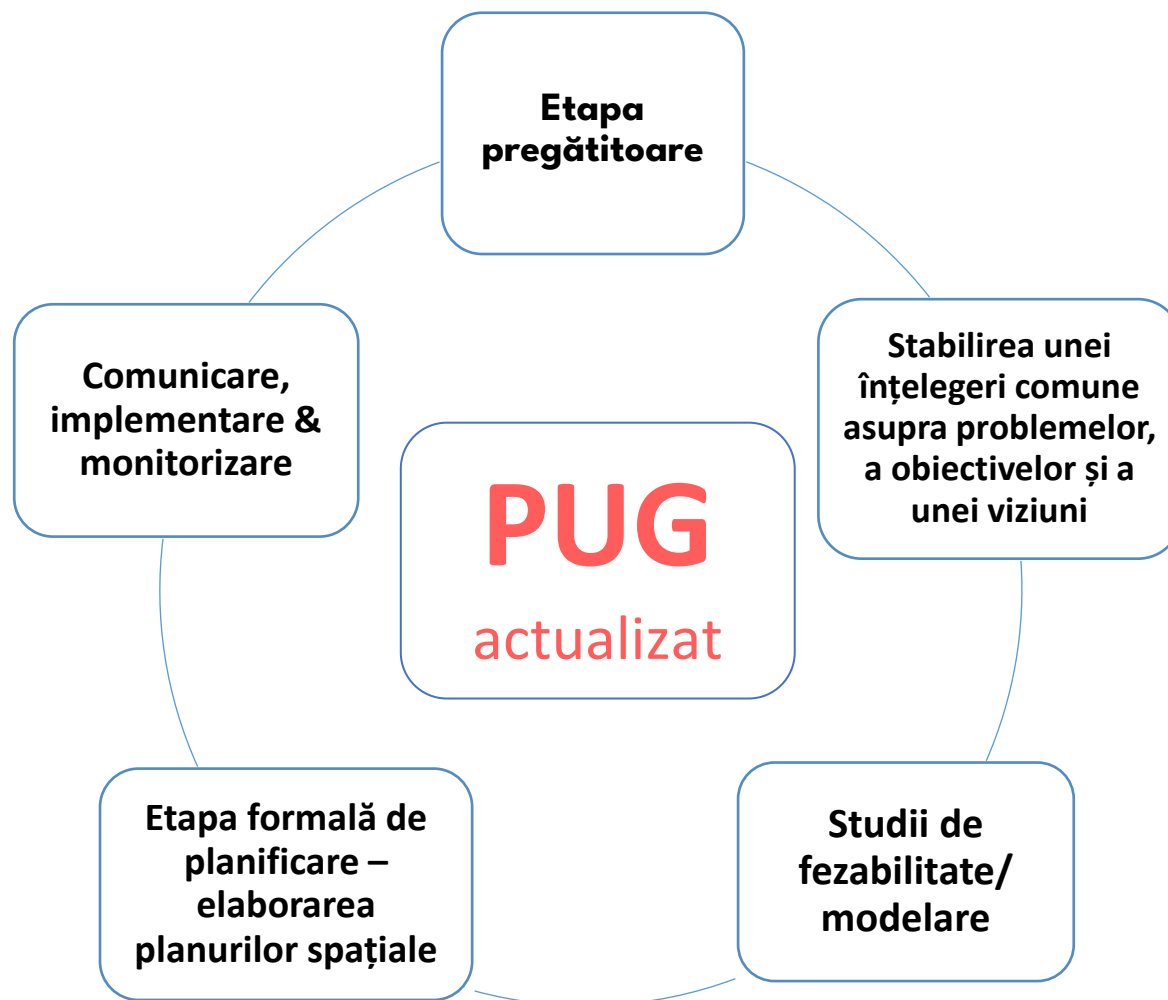
Consolidarea capacității
autorităților locale și
regionale

Integrarea aspectelor
legate de energie, clima
și planificare spațială
(mobilitate,
infrastructură etc.)

Potrivirea și adecvarea
măsurilor cu
liniile bugetare locale și
regionale

Dezvoltarea, testarea și lansarea unei
structuri de sprijin pentru planificarea
integrată
- Procedura IN-PLAN-
(IN-PLAN-Practice)
permițând autorităților locale și regionale
să pună în aplicare planuri integrate de
energie, climă și spațiale

Etapele planificării spațiale integrate



Activități principale

- Dezvoltarea, testarea și implementarea **Procedurii IN-PLAN**.
- Dezvoltarea și livrarea unui program de formare în două faze.



- Dezvoltarea și implementarea unei campanii sistematice de informare și instituționalizarea planificării integrate.
- Asigurarea sustenabilității pe termen lung, exploatarea și replicarea rezultatelor proiectului.

Etapele PROIECTULUI

Workshopuri 1-3

Colectarea de cunoștințe privind practicile de planificare spațială și identificarea atât a potențialului cât și a dificultăților în planificarea integrată



Implementare: identificarea părților interesate relevante, ajustarea obiectivelor și măsurilor privind energia și clima și integrarea acestora în planificarea spațială



Rafinarea și testarea procedurii de planificare integrată spațială în regiunile participante



Multiplicarea procedurii integrate de planificare spațială prin schimbul de cunoștințe și recomandări de politici

Start
09/24

Implicare orașe

IN-PLAN va implica 15 autorități locale, denumite orașe "Fanion" (Lighthouses)

- pentru a participa la crearea, implementarea și rafinarea *procedurii* IN-PLAN, orientărilor operaționale și a programului de consolidare a capacităților. În România orașele "Fanion" identificate sunt: **Alba Iulia, Cluj Napoca și Sebeș.**

IN-PLAN va implica alte 30 de autorități locale și regionale – Orașe **pilot** – care vor beneficia de *procedura* IN-PLAN din Croația, Irlanda, Italia, România și Suedia. (în România: **Oradea, Tg. Mureș, Turda, Zalău**)

IN-PLAN va consolida capacitățile autorităților locale și regionale adiționale (inclusiv a **agențiilor lor de energie de sprijin (replicatori ai IN-PLAN)**), să își implementeze într-o manieră integrată planurile de amenajare spațială, de energie durabilă și pentru adaptări la schimbări climatice

Implicarea orașelor fanion - IN-PLAN

Orașele "Fanion" (Lighthouses) al proiectului IN-PLAN (15) vor beneficia de sprijin de către partenerii IN-PLAN pentru dezvoltarea abilităților tehnice, juridice și sociale și de resurse necesare pentru a realiza planificarea energetică integrată, bazată pe implicarea părților interesate și pe inovațiile sociale. Sprijinul include:

- Identificarea și reglarea obiectivelor și măsurilor locale/regionale inițiale privind energia și clima și identificarea modului în care acestea sunt legate de măsurile deja existente în planurile spațiale;
- Identificarea și implicarea părților interesate locale, regionale și naționale relevante care să fie incluse în procesul și co-crearea planificării spațiale;
- Dezvoltarea și implementarea mai adecvată a planurilor, obiectivelor și măsurilor locale/regionale în domeniul energiei și climei;
- Integrarea măsurilor energetice și climatice în planurile spațiale;
- Alocarea unui buget pentru implementarea măsurilor propuse.

Implicarea orașelor fanion - IN-PLAN

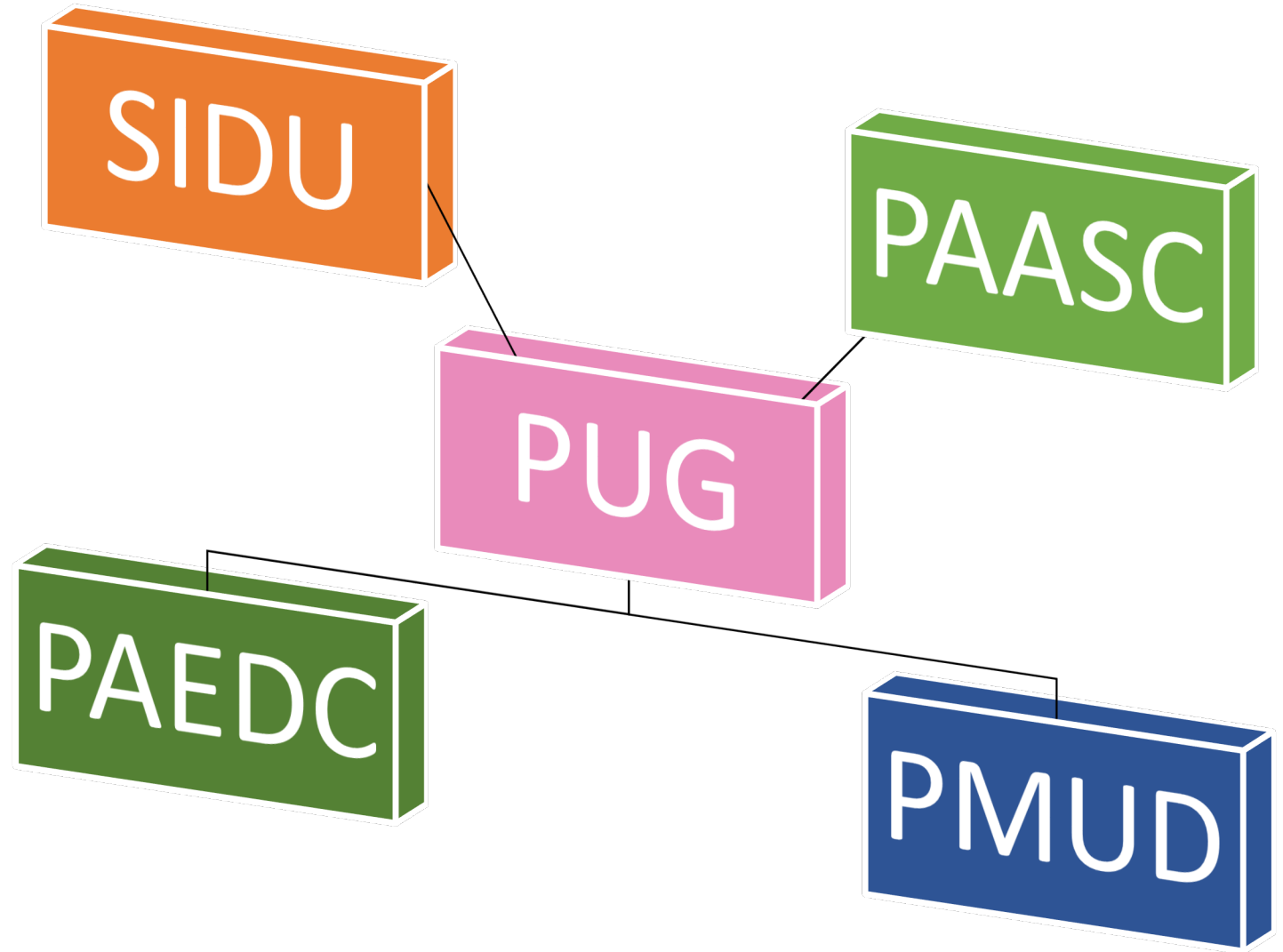
Până în prezent orașele fanion:

- Au sprijinit crearea și rafinarea *procedurii* IN-PLAN, orientările operaționale și programul de consolidare a capacităților
- Au oferit date despre starea planificării spațiale în diferitele regiuni ale proiectului (în cadrul unor WS) pentru a identifica dificultăți și oportunități privind planificarea spațială în scopul găsirii unor soluții pentru îmbunătățirea integrării aspectelor de energie și climă
- Au beneficiat o sesiune online de schimb de experiență între orașele implicate



Planificarea integrată la nivel local

Integrarea planificării energetice, climatice și a teritoriului (precum și alte tipuri de instrumente de planificare, cum ar fi mobilitatea, infrastructura etc.)



Implicarea orașelor pilot - IN-PLAN

Fiecare oraș pilot primește asistență în privința utilizării Procedurii IN-PLAN în funcție de nevoile și condițiile locale pentru:

- Identificarea și reglarea obiectivelor și măsurilor locale privind energia și clima și modul în care acestea sunt legate de planurile spațiale, precum și posibilități de integrare a măsurilor energetice și climatice în planurile spațiale;
- Identificarea și implicarea părților interesate relevante în acest domeniu;
- Construcția unui buget pentru implementarea măsurilor propuse.

Implicarea orașelor pilot - IN-PLAN

Până acum orașele pilot:

- Au beneficiat o sesiune online de schimb de experiență între orașele implicate

În desfășurare:

- Procesul de furnizare de sprijin continuu orașelor pilot în realizarea planurilor spațiale integrate

Pașii următori:

- Implicarea reprezentanților orașelor pilot în grupul național de coaliție (parteneri IN-PLAN, orașe/aut. publice/STK implicate în IN-PLAN pentru a promova procedura IN-PLAN, pentru a face activități de lobby/promovare a rezultatelor IN-PLAN, a beneficiilor planificării integrate care sprijină atingerea țintelor energetice climatice ale APL.

Beneficii pentru orașe implicate

Beneficiile pentru orașe pilot prin acest sprijin furnizat :

- asigurarea că **Orașele pilot** se vor afla printre primele orașe din România care vor avea capacitatea de a realiza o planificare spațială care integrează principii de climă și energie durabilă,
- asigură că **Orașele pilot** vor crea încă din faza de dezvoltare spațială condiții de bază pentru a putea asigura neutralitatea climatică, contribuind la atingerea țintelor climatice și de energie durabilă asumate în strategiile existente ale municipiului

Beneficii pentru orașe implicate

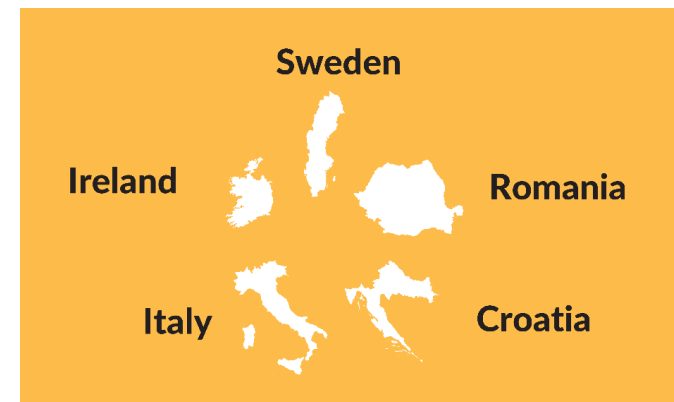
- Elaborarea de „Rapoarte asupra orașelor“: realizarea unei descrieri generale a status quo-ului dvs. local cu privire la practicile de planificare integrată a spațiului cu energia, mobilitatea
- Îndrumări pentru integrarea obiectivelor și măsurilor climatice și energetice în planificarea spațială a orașului în funcție de oportunitățile și etapele individuale în elaborarea PUG
- Sprijin oferit de experți în domeniu de la nivel european și expert național
- Schimb de cunoștințe și experiență cu alte orașe/regiuni privind practicile integrate de planificare a spațiului

Grupurile de coaliție

IN-PLAN va urmări instituționalizarea *Procedura IN-PLAN* la toate nivelurile. Va dezvolta:

- 5 grupuri-coaliții naționale (câte unul pentru fiecare stat membru IN-PLAN - Croația, Irlanda, Italia, România și Suedia)
- 1 la nivel UE

SCOP: pentru a disemina recomandări de politici, care vizează instituționalizarea planificării și bugetării integrate în întreaga UE.



Oportunitate de a fi parte din grupul național de coaliție (parteneri IN-PLAN, orașe/aut. publice/STK implicate în IN-PLAN pentru a:

- promova procedura IN-PLAN,
- face activități de lobby/promovare a rezultatelor IN-PLAN, a beneficiilor planificării integrate care sprijină atingerea țintelor energetice climatice ale APL.

Rezultatele proiectului

1. Elaborare catalog bune practici legate de planificarea integrată (Stock-take of good planning practices)

- a fost efectuată o analiză amănunțită a lucrărilor științifice existente privind planificarea integrată a energiei și a climei.
- au fost realizate interviuri cu șase experți diferiți în acest domeniu din diferite țări/regiuni privind bunele practice

2. Elaborarea analizei asupra ”decalajului de capacitate”

- A fost efectuat un sondaj în rândul orașelor fanion și al publicului larg privind lacunele și barierele municipalităților, orașelor și regiunilor în planificarea integrată a energiei și a climei.
- Evaluarea ”decalajului de capacitate” oferă recomandări municipalităților cu privire la abordarea acestor bariere.

Rezultatele proiectului

3. Elaborarea procedurii IN-PLAN (instrument de sprijin pentru planificarea integrată care permite autorităților locale și regionale să pună în aplicare planuri integrate de energie, climă și spațiale)

- au fost organizate câte trei ateliere în fiecare regiune parteneră cu municipalitățile fanion, cu scopul de a colecta informații despre practicile locale de planificare a teritoriului, circumstanțele și modul în care aceasta poate aborda problemele legate de climă și energie. UIV a participat la cel puțin un atelier pentru fiecare regiune parteneră. S-au elaborat așa-numitele portrete de oraș (câte unul pentru fiecare oraș fanion) care a oferit input valoros pentru Procedura IN-PLAN. Procedura IN-PLAN este un document viu, care poate fi updatat.

4. Program de instruire IN-PLAN

- a fost elaborat programul de consolidare a capacităților IN-PLAN pentru multiplicatorii IN-PLAN (agenții de energie/agenții de dezvoltare) care vor transfera know how orașelor în scopul de a prelua abordarea integrată;
- acesta include 4 module: (1) Introducere în amenajarea teritoriului; (2) Evaluarea internă a problemelor locale (3) Evaluarea externă a problemelor locale) și (4) Leadership și comunicare.

Rezultate

5. Integrarea in Inițiativa Managenergy (inițiativa Comisiei Europene dedicată agențiilor de energie regionale și locale. Își propune să le ofere sprijin în a fi lideri în tranziția energetică și în accelerarea investițiilor în energie durabilă în regiuni și orașe. Se bazează pe ideea că agențiile energetice se află într-o poziție unică pentru a facilita investițiile în energie durabilă în Europa, dar și pentru a sprijini dezvoltarea și implementarea de proiecte concrete la nivel local/regional și pentru a declanșa inovația în domeniu.

- au fost întâlniri cu partenerii din ManagEnergy pentru a utiliza rezultatele activităților In-Plan în inițiativa ManagEnergy.

6. A fost elaborat primul sumar referitor la recomandările asupra instrumentelor de politică.

Etapă în derulare și pași următori

Furnizare de sprijin pentru orașe fanion și pilot.

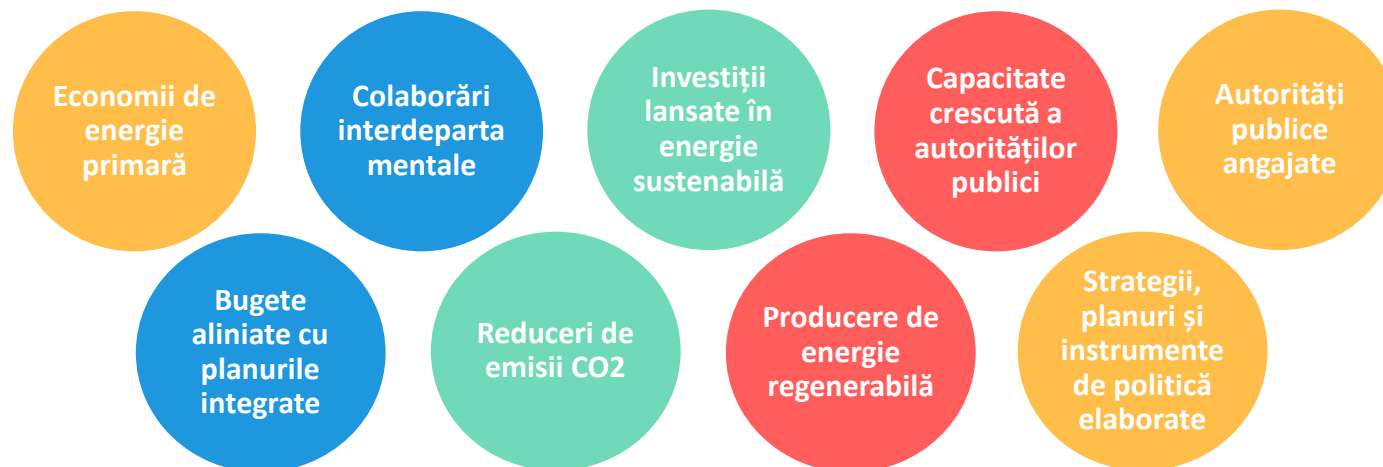
- Implementarea unor activități de sprijin tehnic oferit exclusiv orașelor fanion pentru identificarea aspectelor legate de energie și climă pentru a le integra în planificarea spațială.
- Sprijin privind modul în care aceste măsuri vor fi integrate în planificarea spațială ale orașelor fanion.

Acest sprijin va fi oferit persoanelor cheie din orașele fanion prin implicarea unor experți în domeniu.

REZULTATE



IMPACTE





IN-PLAN

Integrated energy, climate and spatial planning



Co-funded by the European Union under project ID101076428. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or CINEA. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

MULȚUMIM PENTRU ATENȚIE

pentru mai multe informații:

#LifeINPLAN

www.alea.ro

contact@alea.ro



Florin Andronescu,
Director of Alba Local Energy Agency - ALEA